

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2018 privind compensarea unor creanțe reciproce între statul român și persoanele beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății, precum și pentru prorogarea unui termen

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Agencia Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.), ca organ de executare, derulează în prezent procedura recuperării unor sume pe care mai multe persoane beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății le-au obținut, prin executarea silită a statului, în contul despăgubirilor pe care statul le datorează în temeiul legilor din domeniul restituirii proprietăților. S-a creat, practic, situația în care statul urmărește anumite persoane pentru sume pe care, ulterior, trebuie să le plătească acelorași persoane în procedura administrativă.

Aceste sume sunt datorate în urma contestațiilor la executare silită formulate de A.N.R.P. care după procese îndelungate, beneficiarii legilor din domeniul restituirii proprietății au fost obligați să restituie sumele încasate, însă, persoanele aflate în această situație, sunt în același timp creditori ai statului și debitori ai A.N.R.P. În nenumăratele audiențe și petiții formulate, aceștia solicită identificarea unei soluții de compensare a creanțelor, având în vedere că sunt supuși unor executări silite de autoritățile statului și imposibilitatea de a se conforma de bunăvoie obligațiilor stabilite de instanță în sarcina lor.

În baza hotărârilor judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect întoarcerea executării silite, la solicitarea A.N.R.P., A.N.A.F. a demarat procedurile de executare silită pentru recuperarea creanțelor de la 1489 de persoane beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății care se află în procedura executării

silite.

Beneficiarii drepturilor la despăgubiri în temeiul legilor din domeniul restituirii proprietății, respectiv Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, legile din domeniul restituirii proprietății funciare, Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată, Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare, **au si calitatea de a fi, în același timp, creditori ai statului român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, și debitori ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, pentru sume care urmează a fi încasate tot de la bugetul de stat.**

Persoanele beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății, se află în imposibilitatea obiectivă de a îndeplini obligațiile de restituire a sumelor de bani încasate, de aceștia sau de autorii lor, în urmă cu 10 ani, în condițiile existenței, în același timp, a unor drepturi de creanță pe care aceleași persoane le dețin împotriva statului român, corespunzătoare obligației Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților de a emite titluri de plată.

Emiterea titlurilor este obligatorie potrivit legii, dar, pentru evitarea unor plăți duble, este în prezent condiționată în fapt, de restituirea de către persoanele îndreptățite a sumelor de bani încasate prin executare silită, pe care fie aceste persoane, fie moștenitorii acestora, nu au posibilitatea de a le restitui.

Unii dintre acești beneficiari, fie nu au formulat cerere de compensare a creanțelor, fie au depus tardiv cererea. De asemenea, o altă categorie, au apelat la

	instanța de judecată pentru compensarea creanțelor în temeiul dispozițiilor Codului Civil. Însă, instanțele de judecată, fie au respins aceste cereri ca fiind tardiv formulate, în condițiile O.U.G nr.63/2018, pentru că nu au fost formulate în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență sau de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive prin care s-a dispus întoarcerea executării silite, fie au respins cererile pe motiv că nu sunt incidente dispozițiile Codului Civil. Totodată, pe rolul instanțelor de judecată sunt litigii prin care beneficiarii acestor drepturi solicită emiterea titlurilor de plată, astfel că există riscul unor plăți duble de către Ministerul Finanțelor. În dosarele în care aceste cereri sunt admise, se emit titlurile de plată în condițiile în care aceste persoane au și calitatea de debitori ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Pe rolul instanțelor judecătorești au fost instrumentate 1087 dosare având ca obiect întoarcerea executării silite. Au fost transmise hotărârile judecătorești pronunțate în aceste cauze către A.N.A.F., în 651 de dosare, din care 497 de dosare, pe Legea nr.290/2003 și Legea nr.9/1998, cât și 154 de dosare pe legea fondului funciar și Legea nr.10/2001 pentru executarea silită de către A.N.A.F. a aproximativ 1489 persoane. Din totalul cererilor de compensare depuse la A.N.R.P. au fost aprobate 111 cereri și 98 cereri au fost respinse ca tardiv formulate. În prezent, se află în curs de soluționare pe rolul instanțelor cereri având ca obiect întoarcerea executării silite care nu au fost soluționate, astfel că și aceste persoane pot ajunge în situația de a fi urmărite de A.N.A.F. în procedura executării silite. Așadar, această intervenție legislativă este argumentată și de caracterul social al măsurii propuse și ia în considerare riscul la care sunt supuse persoanele vizate în timpul executărilor silite, prin înființarea popririi pe veniturile realizate de aceștia, ori executarea silită asupra imobilelor pe care aceștia le au în proprietate.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ are ca obiect de reglementare: eliminarea termenului stabilit prin

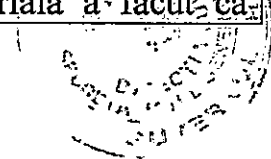
Ordonanța nr.63 din 12 iulie 2018, pentru depunerea cererii în procedura administrativă destinată compensării unor creanțe între statul român și persoanele beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății. De asemenea, compensarea sumei pe care persoana o datorează Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților cu suma pe care statul o datorează cu titlu de despăgubire va stinge obligațiile reciproce, inclusiv cele derivate din actualizarea creanțelor și penalitățile aferente acestora.

Întrucât proiectul de act normativ vizează compensarea creanțelor actualizate și a cheltuielilor de executare silită încasate de persoanele beneficiare, în timpul executărilor silite, ca urmare a hotărârilor judecătorești având ca obiect întoarcerea executării silite, prin acest act normativ se tinde la evitarea consumului de resurse umane și diminuarea unor cheltuieli, în derularea procedurii de executare silită, pentru urmărirea unor creanțe, care ulterior trebuie plătite aceluiași persoane.

Prin adoptarea cadrului legislativ, vor beneficia persoanele îndreptățite la despăgubiri, în temeiul legilor din domeniul restituirii proprietății, prevăzute de Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, legile din domeniul restituirii proprietății funciare, Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată, Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare.

De altfel, motivele pentru care s-a ajuns în această situație sunt imputabile, atât statului, care nu a reușit să respecte termenele și procedurile de plată pe care și le-a asumat în materia acordării despăgubirilor, dar și a

	beneficiarilor celor două tipuri de despăgubiri, care au apelat la calea executării silite și, după încuviințarea dată de instanțele de judecată, au pus poprire pe conturile A.N.R.P. și au încasat sumele astfel urmărite. În cele mai multe dintre cazuri, în afara sumelor datorate de statul român au fost încasate sume derivate din actualizarea creanțelor și din cheltuieli de executare, or, aceste sume trebuie recuperate. Întrucât aceste persoane au calitatea de a fi, în același timp, creditori ai statului român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, dar și debitori ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, pentru sume care urmează a fi încasate tot la bugetul de stat, această situație trebuie deblocată. Prin urmare, prezentul proiect de ordonanță de urgență are ca scop amendarea cadrului normativ în vigoare, în sensul unei repuneri în termen <i>sine die</i> a acelor persoane care, din diferite motive, nu și-au îndeplinit obligația de a depune cererea de compensare în termenul inițial stabilit de lege prin eliminarea termenului de 90 zile. Nu sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare astfel că, nu se impune introducerea unor norme tranzitorii.
3. Alte informații	1. <u>Justificarea urgenței:</u> Termenul de 90 zile a fost instituit prin dispozițiile OUG nr.63/2018, care se calculează de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență sau de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive prin care s-a dispus întoarcerea executării silite pentru depunerea cererilor de compensare, termen care nu și-a atins scopul propus. Termenul de 90 zile s-a dovedit a fi prea scurt având în vedere că cele mai multe persoane care solicită compensarea acestor creanțe sunt moștenitorii celor care au încasat despăgubirile. Astfel, la data depunerii cererii de compensare trebuie să facă dovada calității de moștenitor cu certificat de moștenitor/hotărâre judecătorească și procedura pentru obținerea înscrisului ante-menționat necesită un timp îndelungat. Aceste litigii ori dezbateri succesorală notarială a făcut ca-

cererile pentru compensarea creanțelor să fie depuse cu depășirea termenului de 90 zile.

În prezent, un număr de aproximativ 1489 beneficiari ai legilor din domeniul restituirii proprietăților se află în procedura de executare silită pentru sumele datorate statului român, având ca obiect restituirea unor sume de bani încasate prin procedura executării silite.

Prin urmare, prezentul demers urmărește să preîntâmpine executarea silită a unor persoane care au dreptul la despăgubiri, dar au și calitatea de a fi, în același timp, creditori ai statului român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, cât și debitori ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, pentru sume care urmează a fi încasate tot de la bugetul de stat.

Urgența este justificată și de blocajul survenit în procedura de emitere a titlurilor de plată, pentru sume care au fost, anterior, încasate prin executare silită, pentru evitarea unor plăți duble.

Pentru a depăși blocajul intervenit în procedura de emitere a titlurilor de plată, etapă obligatorie potrivit legii, dar condiționată, în fapt, de restituirea către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a sumelor de bani încasate prin executare silită, raportat și la imposibilitatea obiectivă de a îndeplini obligațiile de restituire a sumelor de bani încasate, de aceștia sau de autorii lor, în urmă cu 10 ani, se impune adoptarea de urgență a unor măsuri care să permită rezolvarea acestor situații excepționale, prin instituirea unei proceduri care să stingă creanțele reciproce existente între persoanele beneficiare și statul român.

În considerarea faptului că aspectele sus-menționate constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2. Urgența reglementării:

Instrumentul legislativ al Ordonanței de urgență este unicul apt să reglementeze în timp util consecințele negative care se produc prin executarea silită a persoanelor îndreptățite și emiterea titlurilor de plată de

	către A.N.R.P. prin hotărâri judecătorești, astfel cum au fost prezentate <i>supra</i>. Având în vedere că dispozițiile legale în discuție nu suferă amânare și că reglementarea operativă nu s-ar putea realiza pe calea procedurii obișnuite de legiferare, respectiv pe calea promovării unui proiect de lege de către Guvern, se impune intervenirea prin acest instrument legislativ. Prin urmare, prezentul demers legislativ nu propune soluții conjuncturale sau de oportunitate, din contră, intervenția Executivului este justificată de interesul public privind respectarea statului de drept, concretizat prin asigurarea unui cadru legal în conformitate cu dispozițiile constituționale.
--	---

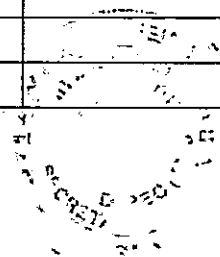
Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat pentru anul curent, pe termen scurt sau pe termen lung.

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						

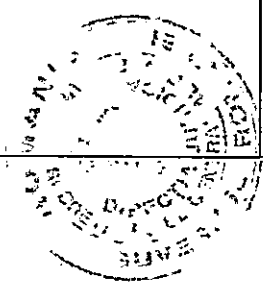

b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
contribuții de asigurări de sănătate						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Alte informații	Prezentul proiect de act normativ nu are impact financiar asupra bugetului general consolidat.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Nu este cazul. b) Nu este cazul.
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea	

alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentului act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 195/2022.

e) Curtea de Conturi	
6. Alte activități	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul http://www.anrp.gov.ro/ la data de 06.05.2021, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	În perioada prevăzută de lege nu au fost primite comentarii de la societatea civilă sau cetățeni, în scris pentru fi introduse în textul actului normativ înainte de transmiterea acestuia spre analiză și aprobare
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2018 privind compensarea unor creanțe reciproce între statul român și persoanele beneficiare ale legilor din domeniul restituirii proprietății, precum și pentru prorogarea unui termen, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

